

**До**  
Г-жа Цецка Цачева  
Председател  
Народно събрание

Г-н Бойко Борисов  
Министър председател  
Република България

Г-жа Катрин Дей  
Главен секретар  
Европейска комисия

**Копие до**  
Г-жа Искра Фидосова  
Председател на  
Комисия по правни въпроси  
Народно събрание

Ръководители на парламентарни  
групи

Г-жа Диана Ковачева  
Министър на правосъдието

Медии

Уважаеми дами и господа,

За втори път през тази година ставаме свидетели на порочния начин, по който Парламентът подхожда към назначенията на длъжности от определяща значимост за състоянието на съдебната система в България и възможността за реформирането ѝ. След крайно непрозрачния начин, по който бе попълнена парламентарната квота във ВСС на 20.07.2011 г., сега това се повтаря с избора на инспектори в Инспектората към Висшия съдебен съвет (ИВСС), орган, който беше създаден и оповестен като крайъгълен камък на усилията за повишаване отчетността и ефективността на съдебната власт. Това се случва въпреки, че:

- Още на 05 Май 2010 г. в отворено писмо<sup>1</sup> до председателката на Парламента, г-жа Цецка Цачева единадесет водещи правни неправителствени организации предложиха подробни правила за усъвършенстване парламентарната процедура за избор на висши държавни длъжности, включително в институциите на съдебната власт (което остана без всякакъв отговор);

---

<sup>1</sup> Вж. на [http://preview.bili-bg.org/cdir/bili-bg.org/files/Letter\\_VSS\\_NS.pdf](http://preview.bili-bg.org/cdir/bili-bg.org/files/Letter_VSS_NS.pdf)

- В свое писмо до всеки един от народните представители протестирахме порочната процедура, по която бяха избрани двамата членове от парламентарната квота във ВСС на 20 юли 2011 г.<sup>2</sup> (което също остана без отговор);
- Изричната препоръка на Комисията от Доклада относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка от същия 20 юли 2011 г., че при назначенията в съдебната власт следва *„безусловно да се спазват принципите на прозрачност, независимост, почтеност и професионални заслуги, като това се отнася и<sup>3</sup> за назначенията във Висшия съдебен съвет”*<sup>4</sup>

Очевидно е, че Парламентът води политика на непрозрачност и процедури за назначения в съдебната власт, при които липсват достатъчно информация за кандидатите, мотиви от страна на номинираните ги, реално публично изслушване и обективна и задълбочена оценка на относимите качества на кандидатите, включително на професионалния им капацитет и поведение. Всичко това изключва общественото участие и гражданския контрол и има централна роля за опорочаването на българското правосъдие и липсата на обществено доверие в него. При този начин на назначения не просто няма действително отсяване на годните от негодните, но той превръща във водещ критерий при подбора задкулиските договорки, базирани на скрити за обществото обещания и зависимости. При този начин дори и добри кандидати биват сведени до политически протезети, вместо да получат заслуженото обществено овластяване. Тук не става дума просто за отсъствие на демократична култура, а за последователно възпроизводство на модела, при който порочни политически влияния се прехвърлят в съдебната власт. Всичко това може лесно да бъде проследено в банкрутиралата кариерна политика на Висшия съдебен съвет (ВСС), която ЕК многократно е критикувала в своите доклади по механизма за сътрудничество и проверка.

Настоятелно алармираме, че ако този модел не бъде решително реформиран след широка обществена дискусия, освен до опорочаването на ИВСС, на което сме свидетели, той ще засегне и самия ВСС. Ако следващият Съвет е избран по същия начин това ще задуши надеждата за съдебна реформа в следващите 5 години. На фона на проведената от Комисията по правни въпроси непрозрачна и формална процедура, притесненията за това как ще се случи изборът на парламентарната квота за новия ВСС са още по-големи, защото, за разлика от ИВСС, за който чл. 46 от Закона за съдебната власт все пак предвижда подобно изслушване, за ВСС такова изискване няма. Въпреки, че подобно предложение бе направено от Министъра на правосъдието при предходни промени на ЗСВ, текстът беше отхвърлен без коментар от парламентарното мнозинство.

Ето защо, отново настояваме Народното събрание да прекрати последователното изолиране на гражданското общество от основни механизми за формиране на конституционен мандат. Необходимо е гражданското участие и прозрачността да се възприемат като стандарти за демократична легитимност на провежданите назначения. В този дух, приканваме Народното събрание да:

- 1) Започне широко обсъждане на изменения в Закона за съдебната власт и/или Правилника си, с които да бъде уредена максимално прозрачна и отворена за

<sup>2</sup> Вж. на <http://legalworld.bg/print.php?storyid=23929>

<sup>3</sup> Подчертаването наше

<sup>4</sup> Виж на: [http://ec.europa.eu/dgs/secretariat\\_general/cvm/docs/com\\_2011\\_459\\_bg.pdf](http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/cvm/docs/com_2011_459_bg.pdf)

гражданско участие процедура за назначения в съдебната власт на основата на нашите предложения от 05 Май 2010 г.

2) Да проведе назначенията в ИВСС по тази нова процедура.

Наред с това, с основано на многогодишен опит горчиво съзнание, че сам по себе си нашият апел ще бъде игнориран за пореден път, се обръщаме и към Европейския комисар по правосъдие и вътрешен ред с искане въпросът за това как българският Парламент провежда процедурите за назначения в съдебната система да стане самостоятелен и централен в следващите доклади по Механизма за сътрудничество и проверка. Макар дейността на Парламента и в момента да е част от обхвата на Механизма, тя се поглъща в общите текстове за българското правителство. Този въпрос следва да бъде обособен като приоритетен за оценката на наличието на политическа воля за осъществяване на съдебна реформа от страна на Република България.

Надяваме се, че ЕК ще намери начин публично да оповести своята позиция по нашето искане, като с това изпрати ясен и навременен сигнал с оглед главоломното бързане на Парламента да приключи избора на инспектори в ИВСС.

За да не бъдем голословни, в приложения кратък анализ привеждаме конкретните си наблюдения за пороците на проведената от Парламентарната Комисия по правни въпроси процедура по изслушване на кандидатите за ИВСС и прилагаме цитираните документи в превод на английски.

19.12.2011

С уважение:

София

Антоанета Цонева, Президент на УС  
Институт за развитие на публичната среда

Биляна Гяурова-Вегертседер, Директор  
Български институт за правни инициативи

Велислава Делчева, Председател на УС  
Програма за развитие на съдебната система

Д-р Гергана Жулева, Изпълнителен директор  
Програма достъп до информация

Йонко Грозев, програмен директор  
Център за либерални стратегии

Маргарита Илиева, заместник-председателка  
Български хелзинкски комитет

Д-р Мария Йорданова, Директор правна  
програма  
Център за изследване на демокрацията

Мирослава Тодорова, Председател на УС

Съюз на съдиите в България

Михаил Екимджиев, Председател на УС  
Асоциация за европейска интеграция и права  
на човека

София Разбойникова, Председател на УС  
Български адвокати за правата на човека